

ST. OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R . 1 1

80. ÅRGANG
1. JUNI

1 9 6 8

VOLD, NØD, HAPLØSHET —

ER DET MULIG Å VÆRE
TROENDE I DET 20. ÅRH.?

PINSE 68

(Vi bringer her pinsesekvensen i den nye norske oversettelsen som Sprogkommissjonen har utarbeidet.)

VENI, SANCTE SPIRITUS

Kom, o Hellig ånd, hit ned!
Lysets stråle til oss led
fra din høye helligdom.

Far for slekt så arm og ring!
Gode gavers giver, bring
lys i våre hjerters rom.

Du, som vet å trøste best,
sjelens venn og milde gjest,
svale tilflukts åpne dør,

hvile for hver tyngt mann,
kjøling under solens brann,
lindring når vårt hjerte blør —

Salighetens lys, treng inn!
Fyll til dypest bunn hvert sinn
som i tro mot deg er vendt.

Uten lys fra guddoms vell
eier ingen i seg selv
noe som for deg er rent.

Avtvett urenheters spor,
kveg med dugg den tørre jord,
rens og hel de syke sår.

Bøy alt det som stivnet til,
smelt det frosne ved din ild,
led du den som veiløs går.

Skjenk hver sjel som på deg tror,
hver som liter på ditt ord,
dine gaver, syv i tall.

Kraft til enden du oss unn
og en salig oppbruddsstund.
Oss til evig glede kall!

Amen — alleluja.

«STERKERE ENGASJEMENT I ARBEIDET FOR FREDEN»

Augsburg (KNA). Kardinal Døpfner fra München har i en tale oppfordret tyske katolikker til sterkere engasjement i fredsarbeidet. Kardinalen som er ny president i den tyske avdeling av Pax Christi-bevegelsen sa at «det radikale i evangeliet» måtte være utgangspunktet for bevegelsens arbeide og advarte mot å gjøre virksomheten «for abstrakt».

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille	Høy-
	messe	messe
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> , Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sogneprestkontoret 20 72 44	7.00 9.00 9.45 og 19.00	11.00
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	8.15 9.00 11.30	10.00
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 212355	11.00	9.30
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 21 25 87		10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlm. 22 209	8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Paul kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00
<i>Vår Frue kirke</i> , Helleveien, tlf. 57 353 — 57 707	9.30 19.00	—
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgt. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresia kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMER: <i>Mariakapellet</i> , Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverres gt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45
SARPSBORG: <i>St. Olavs kapell</i> (1. og 3. søndag) O. Haraldssonsgt. 49, tlf. 53765	17.30	—
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45
STAVANGER: <i>St. Svithun kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> , Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila tlf. 21 670	6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteim kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eysteims sykehjem</i> , Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Nørvesund, tlf. 37 558	8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Mellomveien 50, tlf. 81 050	6.20	—
BODØ: <i>St. Eysteims kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 1447 (1. VII—31. VIII (St. Elisabeth Institutt, tlf. 1392)	19.00 8.00	10.30 10.30
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30

Er det mulig?

De tre hovedartiklene i dette nummer av bladet er meget forskjellige — og handler samtidig bare om ulike sider av samme sak, katolske kristnes liv i Kirken. Priorinnen på Röglebäck kloster i Syd-Sverige, søster Ingrid forteller om *hvorfor* hun gikk i et demonstrasjonstog for fred i Vietnam i Malmø gater den 20. april, den verdenskjente forfatteren Morris West stiller spørsmålet *er det mulig å være en troende i det 20. århundre?* Og vår egen fransiskanerpater Ronald Hølscher taler lavmelt og klokt om det ofte misbrukte ordet *nåde*, Guds nåde og møtet med Kristus i sakramentene.

Først søster Ingrid. Hun leder altså det lille klosteret i vårt naboland, lever der sammen med syv andre søstre et forholdsvis rolig liv med arbeide, studier og bønn. Men noe annet har kommet i tillegg til alt dette. I en samtale med henne nylig fikk jeg bekreftet at den store legmannskongressen i Roma ifjor også i hennes tilfelle ble ganske avgjørende og befriende. Med et par tusen andre trosfeller fra alle verdens kanter fikk hun en ny og sterkere forståelse av de krav våre medmennesker og den splittede, urolige verden idag stiller til de som kaller seg *Guds folk*. Verden krever tegn på at vi er det vi utgir oss så frimodig for å være. Og for søster Ingrid er svaret en ny form for engasjement, i tillegg til hennes andre vanlige plikter og oppdrag.

Da det i annen halvdel av april måned ble arrangert et protesttog for fred i Vietnam i Malmø, deltok hun i det. Alle i den lille kommuniteten ute på landet i Röglebäck støttet henne, mange andre også. Likevel førte hennes uredde holdning til en rekke ting. Saken vakte stor interesse i svensk presse, dette var noe nytt på våre breddegrader. Hittil hadde man bare hørt om slike «protestnonner» i USA, sa man. Det kom visst brev og telefoner fra sinte mennesker, trosfeller kan i forbløffende grad være intolerante, nesten hatske når de ikke deler bestemte meninger. Og endelig, søster Ingrid fikk et sikkert meget vennligere, men fremdeles kritisk brev fra en annen søsterkongregasjon i Sverige som stilte henne dette spørsmålet: Hva gjør en ordenssøster egentlig i et demonstrasjonstog på åpen gate? Har ikke søstrene ganske andre oppgaver? Vi har den glede å offentliggjøre søster Ingrids svar på dette brevet.

Morris West stiller — som troende, praktiserende katolikk, innenfor fellesskapet — visse kritiske spørsmål om det han kaller «systemet», pater Hølscher har et helt annet siktepunkt for sitt innlegg. Men sammen med søster Ingrid vidner de i høy grad om at begrepet *enhet i mangfoldigheten* mer og mer blir en realitet i vår kirke igjen, heldigvis. Og det er altså redaksjonens beskjedne håp om at sammenstillingen av de tre innlegg kan fortelle våre lesere noe om denne realitet.

Samtidig gir de også kanskje et svar på spørsmålet fra Morris West om det er mulig å være en troende i dagens verden.

Jovisst er det mulig.

A. R.

Uppsala

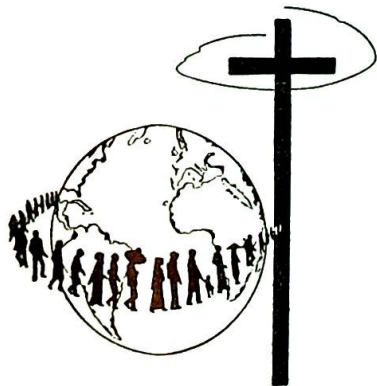
København — (KAP)

Når Kirkernes Verdensråds fjerde generalforsamling træder sammen i Uppsala fra den 4. til 19. juli i år, er der ikke katolikker med som delegerede, men det betyder ikke, at den katolske kirke undlater at lade sig repræsentere i salen. Ligesom der var ikke-katolske observatører på det andet Vatikan-koncil, er der katolske observatører til stede ved de ikke-katolske kristnes store møde i Uppsala. Der er således sket store fremskridt, siden pave Pius XI i 1925 sagde et klart, omend høfligt og venligt «nej tak» til at sende katolske repræsentanter til et stort enhedsmøde i Stockholm, som en af Kirkernes Verdensråds pionerer, ærkebiskop Nathan Söderblom af Uppsala, havde indkalt til.

På dansk plan arbejder katolikker indirekte med i forberedelsen til Uppsala-mødet. Ganske vist er katolikkerne her i landet ikke medlemmer af selve Det økumeniske Fællesråd, men der sidder katolikker i et af fællesrådets underafdelinger, Den økumeniske Studiekommision, ligesom der er katolsk repræsentation i Det økumeniske Ungdomsråd.

Den store katolske interesse for de andre kristne kirkesamfunds problemer kan naturligvis godt betegnes som en «vækelse», som Johannes XXIII sate i gang, men det er samtidig klart, at katolikker, som læser forberedelsesteksterne til Uppsala-mødet og i det hele taget bare følger nogenlunde med i, hvad der sker på mellemkirkeligt plan, genkender sig selv i de ord, tanker og perspektiver, som der fremføres af repræsentanter for de øvrige kristne kirker.

«I *problemstillingerne* er Kirken allerede én. De gamle grænser mellem kirkesamfundene og konfessionerne er trængt i baggrunden af en anden stor skillelinje: grænsen mellem stilstand og fornyelse, mellem stagnation og nyt liv, i *alle* kirker, «tværkonfessionelt», skriver dominikanerpater, Hallvard Rieber-Mohn således i sit bidrag til «Ånd og Liv» hæftet om Uppsala-mødet.

Et befriende og avgjørende tegn —

SØSTER

«HVORFOR VA

Søster Ingrid, priorinnen på Rögleback har gitt «St. Olav» lov til å offentliggjøre følgende brev, et svar til en annen søsterkongregasjon.

Rögleback 1. mai 1968.

Mine kjære søstre.

Takk for Deres brev av den 24. april i anledning av min deltagelse nylig i demonstrasjonen for fred i Vietnam.

Jeg respekterer Deres sorg, men jeg er overbevist om at den hviler på en stor misforståelse, noe som i sin tur beror på at vi ikke har utviklet oss i samme takt og i samme miljø. Vi, akkurat som dere, vil «stå for vår katolske kirke, for vår hellige tro og i våre medmenneskers tjeneste». Men vi gjør det tydeligvis ikke alltid på samme måten. Ville det ikke være in-

teressant å spørre seg selv hvorfor vi reagerer på så forskjellig vis? Jeg skal ihvert fall gjøre hva jeg kan for å forklare hvorfor jeg deltok i denne demonstrasjonen og hvorfor hele min kommunitet og en hel del andre kristne, katolikker og ikke-katolikker, sto bak meg i denne saken.

La meg begynne med et spørsmål: Hvorfor var ikke dere med? Hvorfor var ikke hele Malmø og fremfor alt hele den katolske menigheten og alle kristne ute på gaten den lørdagen for sammen, klart og tydelig, å kreve fred i Vietnam og fred i hele verden? Hvilket svar ville ikke det ha vært på Paul VI's gang på gang gjentatte oppfordringer til alle mennesker av god vilje om aktivt og uten å nøle å arbeide for freden. «Hvis ikke vi kristne, vi prester og legmenn våger å engasjere oss i en konkret aksjon for freden, hvem skal da våge det?», spurte en vietnamesisk kvinne på legmannskongressen i Roma i oktober forrige år. Og hun tilføyet: «Vi har trodd at krigen skulle gi oss frihet. Men den har bare ført til hat, løgn,

korruptjon, sykdommer, elendighet av alle slag.»

Jeg vet at det ligger en utrolig dyp skrekk for kommunismen bak deres og mange andres stillingtagen, en skrekk som kjennetegner hele den vestlige verden og som dessverre er ett av de mest effektive midler som som tenkes kan for å holde krigen, eller rettere sagt nedslaktningen av en hel befolkning og tilintetgjørelsen av et helt land igang. (Dette bekrefte daglig i svensk presse og radio-TV.)

«Men hva har en nonne å gjøre med dette», spør dere sikkert, «spesielt når hun har viet sitt liv til Gud innenfor en kontemplativ livsform?»

Skulle det å være nonne være noe annet enn å leve midt i Kirkens hjerte? Og hvor er Kirken om den ikke står midt i denne verden? Vi, ordensfolk, vi er i verden som alle kristne og kanskje mer enn mange. Dette er en sannhet som vi hadde glemt i de siste århundrene og som må stå sentralt nå som vi reformerer vårt klosterliv innenfra. Om ikke annet så er vi økonomisk engasjert i verden på grunn av vårt arbeide for levebrødet. Men det finnes uendelig mange andre måter å være i verden på. Vi har vår spesielle måte, preget kanskje frem for alt av en sterk bevissthet om vår solidaritet med våre medmennesker. Det er akkurat dette medmenneskelige som vi mener med «politikk», dvs. praktisk talt alt som har å gjøre med en ansvarsbevisst organisering av livet på jorden, de sosiale forhold i det hele tatt, de store moralske spørsmål, menneskets spørsmål etter rettferdighet (det er urettferdighetene som fører til krig), strengt tatt alt det som Paul VI sammenfatter i ordene: «Justitia et Pax.»

Alt dette angår oss personlig. Vårt ansvar i en verden som har blitt et eneste stort land strekker seg fra det lokale fellesskapet til et verdensomspennende fellesskap. Jo mer man engasjerer seg i et kontemplativt liv, desto sterkere vokser denne solidaritet med alle. Karmelitt-søstrene opplever den sikkert like sterkt eller kanskje ennå sterkere enn vi, selv om de og vi har forskjellige måter å uttrykke den på — rent konkret.

Dere må forstå, kjære søstre, at det

INGRIDS SVAR

IKKE ALLE KRISTNE MED?»

nettopp var fordi jeg kjente mitt ansvar som medmenneske, som kristen, som nonne at jeg deltok i denne demonstrasjonen for fred i Vietnam. For freden — men naturligvis ikke for hvilken som helst. Hovedparolen var: «Støtt Vietnams folk på deres egne vilkår.» Selv gikk jeg bak en plakat hvor det sto: «Kristne støtter Vietnams folk.» Det var en prest i den svenske kirke som bar plakaten. Jeg hadde på forhånd bestemt meg for å gå stille og taust, selv om jeg synes at slagordene som ble slynget ut var gode. I den kristne gruppen var vi flere ikke-volds tilhengere eller pasifister. Man kan naturligvis spørre seg selv hva ord som «fred» og «vold» kan bety. Det nye navnet på fred er utvikling, sier Paul VI. Og under legmannskongressen i Roma talte man hele tiden om «den skjulte vold» som vi alle, bevisst eller ubevisst, utøver mot u-landene. «Hvis vi klarer å

presse kaffeprisen en femtiøring, kan dette utløse massearbeidsledighet og hunger-opptøyer i Latin-Amerika.» (Ingemar Leckius, Aftonbladet 16.4.68.) «Hvert barn som dør av sult dør en voldsom død.» (John Gerassi, sitert av Leckius.)

Jeg er bare glad for at min deltakelse i dette politiske demonstrasjonstøget har vakt så stor oppmerksomhet. Min mening var jo å demonstrere. Jeg kjenner meg hverken som skurk eller helt, men jeg er glad for at jeg på denne enkle måten har bidratt til å sette igang en debatt i våre kristne kretser her i landet om disse sakene. Det er på høy tid at dette skjer. I andre land, ikke minst i USA, hender det ofte at prester og ordensfolk går med i demonstrasjonstog for freden, for menneskerettighetene, for stopp i kapprustningen (atomvåpen, biologiske våpen etc. . .). Prester har til og med blitt drept i slike situasjoner.

Protestnunnan:
Jag skäms
för min egen
generation
Nunnor för
demonstrat

Skal vi så her oppe i vårt fredfylte land nøle med å vise oss solidariske med dem og med alle andre mennesker av god vilje, selv om en del av dem viser seg å være ateister eller kommunister som engasjerer seg for samme sak i «våre medmenneskers tjeneste»?

Jeg vil forresten i all vennskapelighet peke på at det også betyr å ta et politisk standpunkt når man ikke engasjerer seg. Også da påvirker man utviklingen i en bestemt retning, enten man vil det eller ikke.

Men hvorfor akkurat gå med i en demonstrasjon? Finnes det ikke andre måter å arbeide for freden? Jo, naturligvis og ikke minst «gjennom pliktroskap og godhet mot andre» som dere mener det. Der er jeg helt enig med dere, og jeg har den største respekt for deres generøse arbeide. Likevel tror jeg at en masse-demonstrasjon i alle tilfeller er det mest effektive midlet vi har til rådighet når det gjelder å hjelpe våre passive regjeringer til å gå til handling. Det er min overbevisning at regjeringene verden over er bundet av en meget komplisert virkelighet og lammet av en mengde hensyn av forskjellige slag, ikke minst handelspolitiske (vi lever jo under pengenes herrevelde): *De kan ikke stoppe kapprustningen, de kan ikke skape fred etc.* De kommer heller ikke til å gjøre det om ikke en samlet folkeopinion hjelper dem eller tvinger dem til det. Spørsmålet er om menneskene er tilstrekkelig klarsynte og bevisste for å gjøre dette. Jeg må medgi at demonstrasjonen den lørdagen talte sitt sprog. Det var mest unge under 30 år som var med. Og når man kastet et blikk på publikum, fikk man en tragisk følelse av blindhet, døvhets og ubevissthet, en følelse som var lite oppmuntrende. Jeg skammet meg for min egen generasjon og de eldre. Det må jeg si.

Men dette ble et langt svar. Jeg er takknemlig for at dere skrev til meg. Det viser et mot som er alt for sjeldent i våre katolske kretser. Jeg er overbevist om at det verste som kan hende innen et fellesskap, ikke minst innen et kristent fellesskap, er at dialogen mellom de som tenker forskjellig stopper. Her er den i steden satt i gang og det er jeg uendelig glad og takknemlig for. La oss fortsette om det trenges. Det er, om ikke noe annet, et tegn på at vi har riktige søstre som man kan snakke med.

Med mine hjertelige hilsener

S. Ingrid O.P.,
Röglebäck.

MORRIS WEST: **TROENDE I**
ÅR-

Denne artikkelen ble først offentliggjort i det amerikanske tidsskriftet «America» under tittelen **Testimony of a 20 th. Century Catholic**. Vårt utdrag er noe forkortet.

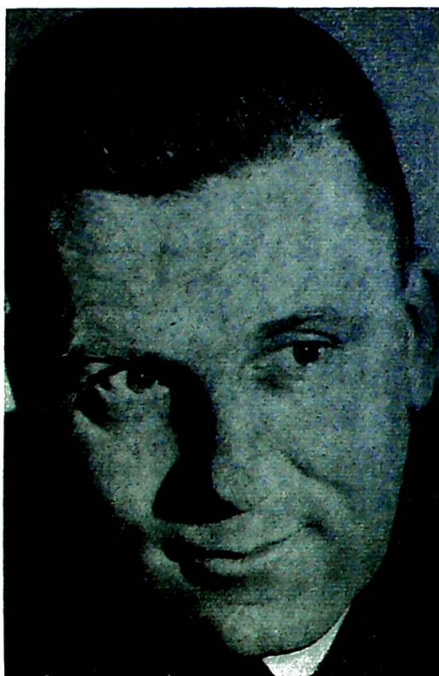
Den dagen de første skudd i krigen mellom Israel og araberlandene falt — en dag da en atomkrig syntes å være meget nær, meget sannsynlig — skrev jeg følgende: «Straffen for den forbrytelse å være menneske er så fryktelig at det virker vanvittig å sette den i forbindelse med noen guddommelig plan. Du blir født uten å bli spurt, ynkende kastet inn i et fremmed univers mens dommen allerede er skrevet i din hjelpesløse hånd: kreft kommer til å ete dine innvoller, en fanatiker vil hugge hodet av deg med en øks, en tiger som er flyktet fra et landsbyttivoli vil sluke deg, en drukkenbolt slår deg ned. Du kommer til å bli brent, drukne, taus skal du råtne bort som en plante. Du vil leve, smilende og snakksalig inntil en eller annen plikttro idiot plaserer en H-bombe bak huset ditt. Er dommen først avsagt, finnes det ikke lettelse, ingen lindring, intet amnesti — det finnes bare utsettelse.»

Disse ord uttrykker det som opptok meg sterkest i det øyeblikket: Raseri og skrekk, ren fortvilelse over tomheten i de menneskelige anstrengelser. Jeg husket alt det som jeg hadde blitt opplært i, som barn og som mann. Jeg mintes min oppdragelse i den kristne tradisjon. Jeg mintes hvor fast jeg hadde trodd på det. Jeg spurte meg selv om jeg fremdeles trodde, og jeg spurte meg selv hvorfor jeg trodde. Jeg skrev mine tvil ned igjen.

Vi har Gud og Guds lov, klar inntil de minste enkeltheter når det gjelder moral og ritus. Vi har Kirken som forteller deg hvordan du skal gå rette veien gjennom livet. Men når du i det øyeblikk du trenger ham sårest, når bombene begynner å falle og døds-ovnene ryker, ikke kan finne Gud noe sted — hva skjer det da med profetene og deres tomme løfter eller med den lov om rettferdighet som så hurtig er blitt til spott og spe?

Det var for år tilbake min svarteste dag, en dag full av tvil, forvirring og usigelig frykt. Jeg prøvde å skrive meg ut av det, og resultatet ble følgende:

«Trass i alt dette gjentar menneskets under seg hver dag, hver time. Fremdeles klarer det underkuede men-

neske å opprettholde illusjonen om en udødelighet. Mennesket, fornedret av tyranniet, drømmer fremdeles om rettferdighet — forsøker til og med å være rettferdig, nølende og usikkert. Selv om man er dømt til døden, planter man små epletrær hvis frukter man aldri kommer til å spise, konstruerer kjempebyer som andre mennesker kommer til å leve i, griper etter en kald måne og etter hemmelighetsfulle planeter i det fiendtlige altet. De troende er de lykkelige. De spotter en dødsdom overbevist om at de en dag, frigjort fra kjødet, vil gå inn i en fredfull, evig forening med den Ene. Men samtidig er troen en gave, slik som dikterkunsten, profetiene eller et barns vidunderlige fantasi. Har man ikke denne gaven, eller mister man den, kastes man tilbake på sin forstand. De gamle grekere sa at forstanden var den fornemste av alle gaver, likevel er den ingen nøkkel til mysteriet og til den paradoksale tragedie som finnes i *la condition humaine*. Tvert imot: Forstanden kan bli bøddeløksen og atomutløseren — hvis ikke hjertet protesterer mot menneskets farlige beslutninger.

For ikke å være utlevert til det truende vanvidd i en vanvittig verden, for å motstå trangen til en psykotisk flukt ut av en meget vanskelig

situasjon, må hvert menneske finne noe som det ikke kan gå fra. Noe som kan gi det et håp om å nå til dypere forståelse og klarere erkjennelse av sin egen eksistens og av det univers som han eksisterer i.

Det kan være en eksistensiell holdning, som når han eller hun sier: «Dette er hva jeg er. Dette er alt jeg vet. Jeg er beredt til å avfinne meg med min eksistens, komme hva komme vil.» Det kan være en agnostikers holdning: «Jeg vet ikke. Jeg aksepterer det at jeg ikke vet.» Det kan være en troendes holdning: «Jeg tror det eller det, og min tro gir meg alle de svar jeg trenger for å overleve.» Likegyldig hvilken holdning man har, for å nå den må ett eller annet aksepteres. Uten evnen til å akseptere er en sunn forstand en umulighet, det blir bare kaos igjen. Dette, tror jeg, er den egentlige mening i Luthers ord: «Her står jeg, jeg kan ikke annet.»

Hvor står jeg? Jeg er troende. Jeg ble født og døpt i den katolske kirkes fellesskap. Målet med min oppdragelse var å få meg til å tro på Kirkens doktriner — og på mange andre ting som ikke egentlig hører til dens lære. Mine erfaringer som voksen tvang meg til å dra i tvil alt jeg hadde lært. Jeg stiller meg fremdeles spørrende for jeg betrakter det kristne liv som en søken, ikke som noe som alt er nådd. Jeg har ikke gått fra noe som kunne være av betydning for min tro, derfor er og blir jeg en kristen og et medlem av det synlige fellesskap de kristne danner og som er den katolske kirke.

Det faller meg ikke vanskelig å tro på Guds eksistens. For meg består ordet *Gud* av tre bokstaver med betydningen *den ukjente som er universets aktive skaper*. Jeg kan hverken se, føle eller høre ham. Enhver trosakt, enhver handling i troen, er et sprang. Men jeg synes ikke det spranget er mindre fornuftig — for meg er det til og med *mer* fornuftig — enn hva det mennesket gjør som står stille og ikke våger spranget. Jeg fordømmer ham ikke. Det var en tid da man løp risikoen for å bli brent som magiker hvis man hevdet at mennesket en dag kom til å fly til månen.

DET 20. HUNDRE

En eller annen form for gave — i den kristne terminologi heter det nåde — er alltid nødvendig for å kunne gjøre spranget fra det kjente og inn i det ukjente.

Jeg tror på den ene Gud fordi jeg — til tross for mangfoldigheten og motsetningene fornemmer en enhet i det synlige univers. Det finnes et synlig system. Innenfor dette uttrykker Guds farskap vårt opphavs og vår tilværelses enhet, i det minste en tendens til en felles slutt. Alt det som synes å bekrefte denne enhet og denne harmoni, anser jeg for godt. Alt som synes å ødelegge dette som ondt.

Farskap innebærer avhengighet innenfor en familie. Farskap innebærer kjærlighet. Verden bærer kjærlighetens stempel, skaperens stempel. Jeg

vet ikke hvordan verden ble skapt. Men ordene av Teilhard de Chardin: «Gud utvirker at tingene former seg selv» har for meg en dyp mening.

Jeg tror at Gud ble kjødt i et bestemt øyeblikk og trådte inn i menneskeslekten som mennesket Jesus. Hvis denne historiske begivenhet ikke har hendt, er alt annet jeg tror på absurd. At en mann ved navn Jesus levde, lærte, døde på korset er historiske kjensgjerninger. At han hevdet at han var Gud er også en kjensgjerning. At han beviste sin guddom er en kjensgjerning. Hans bevis var klar og tydelig: At han som livets herre lydig ville gå inn i døden, at han som dødens herre ville oppstå den tredje dag. Alt avhenger av dette bevis. Jeg aksepterer oppstandelsen, troen gjør det mulig for meg. Kirken står for meg som de troendes familie. Som symbol er den det organiske legeme hvor vi utgjør lemmene og Kristus hodet.

I familien er autoritet en naturlig nødvendighet. Jeg aksepterer et slikt autoritetsprinsipp, uinnskrenket. De fleste, om ikke alle vanskeligheter for en katolikk i det 20. århundre kommer av at Kirken — historisk sett — har utviklet seg til noe mer, og mindre, enn en familie. Den ble en organisasjon, en institusjon, et system. Den er i sitt menneskelige aspekt meget ufullstendig. Det annet Vatikankonsil var utgangspunkt for en verdensomfattende fornyelse og reformbevegelse innen Kirken. Likevel er mange katolikker av den oppfatning at fornyelsen går for sakte.

Mellom det 20. århundres Kirke og de første fisker- og arbeidermenighetene består en forskrekkende motsetning. De troendes familie eksisterer i verden — den må gi sitt vidnesbyrd i verden. Men alt for ofte gir den idag et verdslig vidnesbyrd med den unnskyldning at makt og eiendom er nødvendig for å overleve. Overalt gjør maktens og pengenes innflytelse seg gjeldende, også i Kirken. Fremdeles er Kristi stedfortreder lovmessig en prins.

I september 1962 sa pave Johannes under en samtale om konsilet: «Kirken eksisterer for alle mennesker, men den er først og fremst en kirke for de fattige.» Erkebiskop Helder Camara, en av konsilfedrene, sa det enda tydeligere: «Vi må ha mot til å kunne medgi at prakten i Vatikanet gir grunn til skandale og må avskaffes. Det guddommelige forsyn har allerede befridd oss fra kirkestaten. Når slår den Guds time som forener

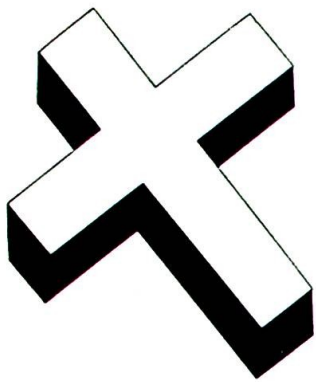
Kristi kirke igjen med Fru Armod?»

Tross i slik tydelig tale kunne det i 1966 skje at en prest som var leder for et katolsk tidsskrift i England ble avskjediget fordi han åpent hadde uttalt seg om misforhold innen Kirken, misforhold som er helt åpenbare. Uten å ta sin uttalelse tilbake, aksepterte denne presten sin avskjed — han underkastet seg den lovmessige autoritet. Det var et klart samvittighets spørsmål, og det er ikke kjent hvordan de som straffet ham for en åpenbar sannhet klarte å berolige sin samvittighet.

Mer tragisk var saken med den engelske teologen Charles Davis som brøt med Kirken i en offentlig erklæring. Hans dilemma var mer markert, hans erklæring klar nok: «Jeg mener at det er noe som ikke stemmer i menneskelig henseende. Systemet hersker over personen. Det hender om og om igjen at mennesker lider skade på grunn av systemet. Jeg tror ikke lenger på pavens ufeilbarhet. Sannheten har måttet vike for autoriteten.»

Tilfeldigvis er jeg ikke innforstått med dette sentrale utsagn. Jeg tror at Kirken som de troendes familie og med Kristus som dens overhode, er betrodde den fulle sannhet. Den har til oppdrag å bevare og tolke disse sannheter. Jeg tror at Peters primat er overdratt ved den apostoliske suksesjon. Jeg tror at Kirken eier en lære- og styreautoritet selv om jeg ofte ikke er enig i den måten som denne autoritet blir utøvd på. Jeg er ellers fullstendig enig i resten av Davids utsagn: Det er ett eller annet i Kirken som ikke stemmer i menneskelig henseende.

(«St. Olav» bringer i neste nr. annen del av Morris Wests artikkel.)

PATER RONALD HØLSCHER:

DEN ALLMEKTIGE GUD

etter en liten stund svarer han: Majesté que Vous me respectiez. Jeg ber bare om at Deres Majestet respekterer meg.

Det er få ting vi mennesker har et så stort behov for som å bli respektert. Mange mennesker blir aldri virkelig voksne fordi de aldri har lært å respektere seg selv, godta seg selv, holde ut med seg selv til tross for all utiltrekkelighet og mange nederlag. Mange blir usikre og nervøse fordi de føler at de ikke blir virkelig respektert, ikke godtatt av sine medmennesker. For slike mennesker kan det plutselig stråle opp et lys i mørket, de kan uventet oppdage et fast og trygt holdepunkt i livet når de en vakker dag plutselig innser hva som er det dypeste innhold i det vi kaller det glade budskap. Det vil si, når de oppdager hva nåden egentlig betyr i deres liv.

For noen år siden hendte det en fryktelig gruveulykke i Belgia. Kongen selv kom til den lille, hardt prøvede landsbyen. Han så hvordan de pårørende til gruvearbeiderne ventet i nervøs spenning. Skulle mannen eller sønnen som hadde sittet inne sperret der ned i mange timer likevel bli reddet i siste øyeblikk? Endelig kom gruveheisen opp igjen, en mann i fortiårsalderen kommer ut, støttet av sine kamerater. Ansiktet er preget av lidelser og redsel. Kongen går bort til ham, tar ham i hånden og spør: Er det noe jeg kan gjøre for Dem? Mannen ser kongen rett i øynene,

Ordet *nåde* er ett av de mange ord som vi stadig bruker, men som de fleste ikke har en riktig forståelse av. På latin bruker man begrepet *gratia*, på norsk er det blitt til *gratis*. Nåde er først og fremst noe vi ikke har noen rett på, noe som vi får som en ufortjent gave. Men når vi snakker om en gave, da tenker vi med en gang på noe som kan sees, måles, veies eller beregnes, noe som er kvantitativt. I vår avmakt med å uttrykke nøyaktig det vi mener, bruker vi når vi vil tale om *nåden* ord som forutsetter en slik kvantitet. Vi sier *full av nåde*. Vi ber Gud om at han må *utøse* sin nåde i våre hjerter, vi taler om en *kilde av nåde*. Og når vi nevner sakramentene, blir disse en slags institusjon hvor vi liksom får en overnaturlig innsprøytning av stadig mer nåde. Hvis man tenker så materielt på Guds nåde, da kommer man opp i mange uløselige problemer. Hvordan kunne denne presten falle fra? Han hadde jo i mange år daglig lest messen, han hadde jo fått så mye nåde ved sin ordinasjon. Eller: Hvor mange nådegaver går jeg glipp av når jeg i flere uker må ligge på sykehuset og ikke kan gå til kommunion? Det kan føre til den alt for selvsikre holdning som en av Bernadettes medsøstre viste da hun sa: Bernadette kan ikke ha sett Maria. Jeg har gjort mer bot enn henne og samlet meg mer nåde. Hvis Maria hadde villet vise seg, hadde hun heller vist seg for meg.

Vi føler selv at vi er på feilspor her. En slik tankegang skulle passe inn i fariseernes system, de som regnet med Guds velvilje på grunn av deres gjernings-hellighet, deres egne prestasjoner. Saul fra Tarsus tenkte opprinnelig også slik, men på veien til Damaskus oppdaget han lovens maktesløshet. Han blir grepet som et redskap i Guds hånd, som et redskap av Guds ufortjente velvilje og nåde.

Vi skal helst ikke se på nåden som noe materielt, noe som man kan beregne og måle. Nåden er et forhold. Det er vanskelig å forklare dette med bilder, men hvis vi *skal* bruke bilder, bør det være bilder av forholdet mellom to mennesker som er glade i hverandre. Vi kan bruke bildet av faren og hans gjenfundne sønn, vi kan også bruke bildet av den barmhjertige samaritan. Nåden er et forhold, men

LESERNE

SKRIVER RASEHATERE ER VI JO IKKE

Hr. redaktør.

Det er vår, og med våren kommer det sigøynere til Oslo. Hvor de kommer fra, vet vi visst ikke, men de kommer med støren, de finner seg en sentral parkeringsplass, og ut av fine biler og campingvogner myldrer de, fremmedartede, farverige og litt skitne.

Så begynner kommunens årvisse jakt etter et sted å anbringe sigøynerne, for på parkeringsplassen kan de jo ikke bo. Det utvises stor oppfinnsomhet og stor omsorg, og så finner man en bra løsning, der eller hist kan de få slå seg til. Det vil si, det kan de nok ikke likevel, for så rykker de fastboende ut, i forsvar for sin løkke, sine barn, sin fred og sin hygiene.

Ikke fordi man har noe imot sigøynere, i og for seg, rasehatere er man jo ikke. Sigøynerne kan bare ikke slå seg til akkurat her, av en rekke solide aktverdige grunner, som alle sammen ser rimelige ut bare vi myser litt.

En dame har et annet problem, skal vi tro en åpenhjertig betroelse i et herværende dameblad: Hun har fattet hengivenhet for en utlending. Men i siste runde seirer hennes bedre jeg, den na-

sjonale delen. Hun greier likevel ikke gifte seg med en utlending! Vi har ikke noe imot dansker — for det er dansk han er, stakkaren — men utlendinger bør nok holde seg med jenter sjøl. Krake søker make.

Vi har heller ikke noe imot sunnmøringer. Men det er riktignok tåpelig av Postverket å plassere sunnmørske postassistenter på postkontoret i Oslo, de snakker jo så aldeles uforståelig. Trengs det ikke postassistenter på Sunnmøre da?

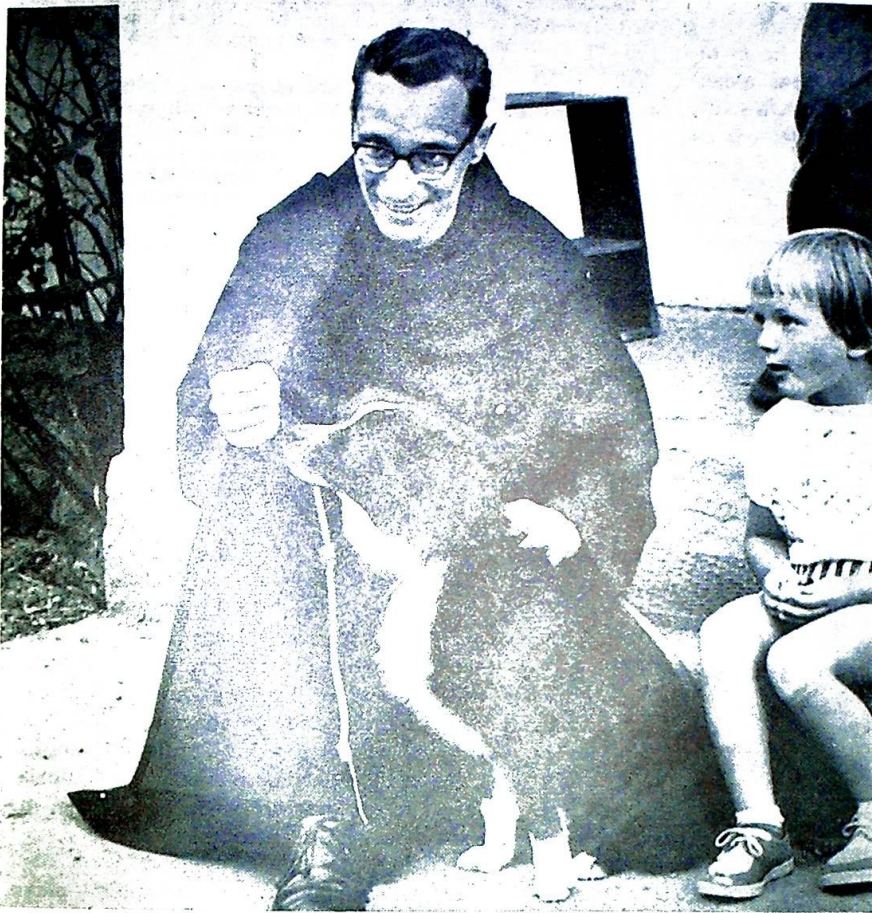
I et engelsk TV-program om negerproblemer forsvarer en dame seg godt: Hun går nemlig til aksjon for å hindre at negere slår seg til i «hennes» gatestump. Ikke fordi hun er rasehater og har noen som helst mindreverdige tanker om negere. None whatsoever, presiserer hun flere ganger, det låter nesten enda bedre på engelsk. — Det er bare det at hennes eiendom synker i verdi når den har negernaboer. Det er et rent økonomisk spørsmål. Sunn fornuft altså.

Nei, rasehatere er vi selvfølgelig ikke. Men det finnes mange andre stygge ord vi kunne tenke oss å bruke.

Helge Müller.

KAN OGSÅ GRÅTE AV ANGST

Pater Ronald, i mange år sogneprest i Kristiansand er nå i arbeid i fransiskanerklosteret på Enerhaugen i Oslo. (Bildet er tatt under en av ungdomsleirene på Lunde.)

uoppnåelig, langt vekk fra oss, isolert i sin helligdom. Dette er et bilde vi selv har lavet oss av Gud. I Kristus ser vi at Guds hellighet nettopp vil si at han omgås syndere, hjelper dem, oppsøker dem, spiser sammen med dem og leter etter dem. At han kan ta alt det onde i verden på seg. I Kristus ser vi at Guds allvitenskap ikke er som en innbilsk professors kalde overlegenhet når han har svar på alt, men som varm forståelse for all menneskelig nød. I Kristus ser vi at Guds allmakt ikke betyr at han er i stand til utrolige prestasjoner, men at hans allmakt betyr at han kan bli hjelpeløs i vår situasjon, gråte av angst.

Hvor møter vi mennesker Kristus i 1968? Vi kan lese om ham, men hvor møter vi ham? I Kirken lever Herren videre blant oss. Vi møter ham i sakramentene. Hvis vi nå tenker tilbake på det vi har sagt før om nåden, da vet vi at vi ikke må se på sakramentene som bare et middel til å få stadig mer nåde i kvantitativ betydning. Sakramentene er de høytidelige øyeblikk da Kristus helt uttrykkelig tilbyr oss sin kjærlighet. Stadig på nytt er de et møte med Kristus, han tilbyr oss sin kjærlighet, og han spør om vi kan elske ham. Dette skjer i alle sakramenter, men kan det egentlig tenkes noe sted hvor dette kommer tydeligere til uttrykk enn der hvor vi sitter ved Herrens bord og han gir oss sitt legeme og blod? Når Gud møter et menneske på denne måten, da er det rimelig at vi gjør oss så godt som mulig rede til møtet. Helt verdig kan ingen av oss være. Det er heller ikke det som Kristus først og fremst venter. Men han venter at vi ikke er avvissende, likegyldige eller for meget bundet til oss selv. Med tomme hender, men med et hjerte som brenner av kjærlighet kan vi trygt tre Herren imøte. Og uten at vi selv kan beregne det, uten at vi til og med selv oppdager det, vil dette kjærlighetsforhold omforme oss.

ikke et rettferdighetsforhold som mellom en dommer og en forbryter. Nåde er et forhold, en relasjon av kjærlighet. Derfor passer ikke uttrykk som *løsepenger* eller *å kjøpe fri* i denne sammenheng. Det ble jo ikke syndet mot en rettsorden, men mot en person, mot kjærligheten. Det som Faderen ventet av Sønnen var ikke en grusom død og hans blod. Han ventet av ham et harmonisk, vakkert og rent, menneskelig liv. Når Sønnen likevel døde på et kors under grusomme lidelser, var det ikke på grunn av Faderens rettferdighetssans, men det var fordi våre synder, våre menneskelige synder hadde latt det komme så langt. Det var ikke først og fremst blod og tårer som skulle forsone Faderen, men lydighet, hengivenhet, kjærlighet og offervilje. Faderen ventet et *ja*.

Den protestantiske teologen Tillich mener derfor at nåde er den overbevisning at vi er godtatt av noe som er større enn oss. Vi er godtatt. Midt

i alle feil og mangler, når vi ikke kan holde det ut lenger i fortvilelse over synder og feilgrep, bryter det plutselig et strålende lys inn i vårt mørke: Jeg er godtatt. Det eneste som ventes av meg er at jeg stiller meg åpen for denne overbevisning, at jeg uten betenkning overgir meg til Guds kjærlighet og besvarer den. Det er utrolig å tenke på at Gud elsker meg. Han godtar meg, han venter på meg. Han tilbyr meg sin kjærlighet og tigger nesten om at jeg skal besvare denne kjærligheten. Selv når hele verden forakter meg og ikke vil godta meg, kan jeg finne igjen min indre ro og likevekt i denne overbevisning: En er ihvert fall glad i meg og venter på meg — og denne ene er Gud selv.

Men Gud visste at det ville være meget vanskelig for oss å elske, overgi oss til en som vi aldri har sett. Derfor sendte han sin Sønn. Det eneste som vi vet om Gud er det som vi vet om Kristus. I ham oppdager vi at Guds hellighet ikke vil si at han er

BLIKK på TIDEN

18 ÅR

■ Dagspressen har offentliggjort en innstilling fra et offentlig utvalg om aldersgrensene på kino. (Jfr. vår egen redaksjonelle kommentar i forrige nummer KUN FOR VOKSNE?) Det springende punkt er også for utvalget spørsmålet om en 18 års-grense:

«I sin uttalelse fremhever utvalget at det er forutsetningen at aldersgrensen 18 år bare skal praktiseres i unntagelsestilfeller hvor det er fare for at vedkommende film — eller lignende filmer — vil virke skadelig på ungdom i alderen 16—18 år.

Barn under 12 år bør ikke få adgang til forestillinger som begynner senere enn kl. 19, og ungdom under 16 år bør bare ha adgang til forestillinger som begynner senere enn kl. 19 dersom de er i følge med foreldre eller andre foresatte.

For at kontrollen med overholdelsen av aldersgrensene skal bli så effektiv som mulig, har utvalget foreslått at det i kino-loven tas inn en bestemmelse som gir kinematografene uttrykkelig hjemmel til å kreve alderslegitimasjon i de tilfellene det kan være tvil om vedkommende fyller alderskravene.

Det har ligget utenfor utvalgets mandat å vurdere om det bør være adgang til å foreta offentlig forhåndsbedømmelse av film som skal vises offentlig, hvilke kriterier en slik forhåndsbedømmelse skal bygge sine avgjørelser på, og om forhåndsbedømmelse bør oppheves av filmer som bare skal vises for voksne.»

Personlig synes vi at dette er et fornuftig og nødvendig standpunkt. Men vi gjentar samtidig vår oppfordring fra forrige nummer om debatt om spørsmålet.

NESTE DAG

■ Synet av årets 17. mai-tog og alle guttemusikantene har fått en lederskribent i Aftenposten (18. mai) til å tale alvorlig om *elitekultur* og de store kulturelle verdier som samtidig selvfølgelig finnes i de blankpussede instrumenters verden. Selv

1966

S	M	T	O	T	F	L
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

5. mnd. — 21. uke — 31 dager
Årets dager   Rentedager
137 - 228   137 - 223

MAI

17

TIRSDAG
GRUNNLOVSDAG

Ar efter år har vi samme problem: Hva skal vi snakke og skrive om dagen derpå?

om det sikkert ikke er avisens oppriktige mening å skape noe kunstig skille i vårt kulturliv, har visst noen av oss lest kommentaren med uro:

«Ikke sjelden kommer betydningsfulle mennesker sammen og diskuterer kulturspørsmål. Utgangspunktet er gjerne at man synes det offentlige ofrer for lite på kulturfronten; «Har vi råd til kultur?», er vanligvis det spørsmål som stilles, og det konkluderes med at vi hvert fall ikke har råd til å unnvære kultur, i dens mange former. Teatrene, orkestrene og deres solister, den bildende kunst, museene og mange andre ting, samt diktere av mange slag, det er kulturarbeidere, nødvendige og betydningsfulle i et moderne samfunn. Vi må stille godt med slikt.

Og selvsagt skal man det. Samfunnet, de bestemmende og bevilgende myndigheter, har blant sine mange gjøremål også det å legge forholdene til rette for en god innsats på kulturfronten. Og, vil vi gjerne tilføye, til å huske at kultur ikke bare er det man vanligvis kaller elitekultur.

Under barnetogets marsj opp til Slottet igår kunne man ikke unngå å legge merke til det store innslag av korps og orkestre

av mange slag. Der var orkestre av blåsere og strykere, av gutter og piker, der var kor og ballett-grupper under nær sagt hver eneste skolefane. Uniformer i alle farver, nypussede instrumenter, taktfast marsjering og upåklagelig intonasjon. For et arbeid som må ligge bak dette, for en tålmodighet og for en offerviljel Mødreforeninger har sydd og strikket og loddet ut, fedreforeninger har ryddet loft og hatt loppemarked, sang- og musikkinteresserte blant lærere og foreldre har øvet med de unge, nær sagt i dager og netter. Og de unge selv har gjort fremskritt i musikkens vanskelige, men fascinerende verden, fra dag til dag. Tusenvis av barn og ungdom har fått del i musikkens gleder, en innføring i det sprog som kanskje er det rikeste menneskene har lært seg.

Her fikk man svar på spørsmålet om hva kultur er. Det er, blant annet, dette. Det er arbeid med vesentlige verdier, det er å hjelpe den oppvoksende slekt frem til et rikt menneskeliv. Her hører musikken og sangen hjemme.

De som stiller med kulturspørsmålene i vårt land bør ta med seg dette når de legger sine planer og fordeler sine midler.»

Det kan være fest-tretthet eller rett og slett stoffmangel som har gjort seg gjeldende. Selvfølgelig. Men bortsett fra det har denne avisen råd og format til å løfte begge stoffområdene — det har vel egentlig også samfunnet. De eneste som vil komme i ny festrus av en angivelig motsetning mellom utøvende, hardt arbeidende kunstnere og våre populære små musikanter er de mennesker som alltid stritter når noen slenger rundt seg med begrepet elitekultur.

STOFFVURDERING

■ Apropos norske storaviser, vi vil gjerne gjøre redaktøren i Bergens Tidende oppmerksom på en artikkel som bladet trykket 13. april av Harald Kaasa Hammer under tittelen *Tanker i et kloster*. Forfatteren beretter her bl. a. om inntrykk han og hans venn, Thomas Bjerkholt har fått under et opphold i abbediet St. Matthias og ved det teologiske fakultet i Trier. På en eller annen måte har dette nummer av avisen nådd tilbake til Trier, og vi har liggende en redegjørelse fra abbeden der nede, Laurentius Klein som påpeker en rekke feil i stoffet:

«Det svarer — for bare å nevne noen eksempler — ikke til sannheten at kun protestantiske teologer siteres under forelesninger om det Gamle Testamente og at avlatens, skjærsildens, helgendyrkesesens og mariologiens problemer latterliggjøres. Fullstendig i strid med sannheten er setningen: «Vi måtte ikke tro at Maria virkelig hadde født Jesus og at Jesus virkelig var oppstått.» Ingen ved det herværende teologiske fakultet vil lære noe slikt. Likeså svarer det ikke til sannheten at abbeden av St. Matthias beklaget at de bare for folkets skyld måtte bevare Maria-alteret. Det stemmer heller ikke at han er sekretær for kardinal Bea, at han har betegnet det dogmatiske grunnris av abbediet Clervaux for 'Wahnsinn' (galskap), at han p. g. a. en svær krise i Vatikanet ble kalt til Roma osv., osv., osv. På ikke noen som helst måte kan det være tale om en «opløsning av den katolske lære.»

Utover disse falskheter formidler artikkelen et fullstendig skjevt bilde av den økumeniske situasjon i Tyskland. Man får feilaktig inntrykk som om det økumeniske arbeid var sensasjonelt anstaltmakeri, mens i Tyskland akkurat det motsatte er tilfelle. Sett som helhet gjøres det økumeniske arbeid på en alvorlig vitenskapelig og spirituelt måte. Når artikkelen taler om en «betenkelig blanding av person og sak» m. h. t. Bultmann, og når dette attpå til generaliseres, så gjelder dette bilde nettopp ikke Tyskland, siden man hertilands holder lærer og lære langt fra hverandre. Utover dette består det i Tyskland snarere fare for en stivning enn en oppmykning av de konfesjonelle fronter.

Vi vil gjerne tro at det ikke var med ond vilje, men i virkelig entusiasme forfatteren har skrevet alt dette og at det fremmede sprog han og hans venn måtte høre alt på, har forårsaket mangt et falskt inntrykk. Allikevel må det i all kjærlighet fastslås at denne artikkelen ikke har gjort sannheten en god tjeneste.»

Vi tror også at det finnes visse unnskyldende momenter i saken hva de to unge studenter angår. Vi er ikke fullt så villig til å bortforklare det redaksjonelle ansvar i Bergens-avisen.

«Bær hverandres byrder», Gal. 6, 2.

CARITAS

Oslo bispedømmes sosialarbeide.

Send din gave til:

CARITAS, Fagerborggt. 17, Oslo 3.
Telefon 69 30 15
Postgiro 202 088 - Bankgiro 40/42.696

Kontaktklubben for eldre og enslige

åpent hus hver onsdag kl. 11—15,
i Europahjemmet, Fagerborggt. 17 II,
Oslo 3.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	Oslo
Bispegården	
St. Joseph's Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	Arendal
Lunden Kloster	
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	Bergen
Sta. Katarinahjemmet	
St. Franciskus Kirke	
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	
Vår Frue Kirke	Hammerfest
Marias Minde	
St. Franciskusøstre- nes Moderhus	Hønefoss
Øyenklinikken	
St. Josephs Hosp., Drammen	Lillestrøm
St. Torfinns Klinik, Hamar	
St. Elisabeth Inst.	Tromsø
St. Mikael's Kirke	
St. Mikael's Prestegård	Trondheim
St. Theresia Hosp.	
St. Franciskus Hosp.	Tønsberg
St. Magnus Kirke	
St. Magnus prestg.	
St. Elisabeth Hosp.	
Vår Frue Kirke	
Bispegården	
St. Olavs Kirke,	
Bispegården	
St. Olavs kirke	
St. Olavs Prestegård	
St. Olavs Klinik	

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 68 34 69

LITTERATUR:

KLAR ØKUMENISK BAKGRUNN

Bibelkommentar.

Innledning og noter fra Jerusalembibelen.
Bind I. Det gamle testamente. 695 sider.
Bind II. Det nye testamente. 405 sider.

Fornyet interesse for og bedre kjennskap til Bibelen er et av særtrekkene ved det kristne folk av idag. Denne bibelske fornyelse danner for en stor del bakgrunnen for det annet Vatikankonsil. Konsilfedrene har forøvrig villet stadfeste det beste av dens resultater i det viktige dokument «Om Guds åpenbaring».

En av de store begivenheter på bibelfronten i de siste tyve år var utgivelsen på fransk av den såkalte Jerusalembibel (egentlig Den hellige skrift oversatt til fransk under redaksjon av Bibelskolen i Jerusalem). Den utkom hos Editions du

Cerf i Paris i 1949. Vel 40 av de mest fremtredende bibelforskere i Frankrike og Belgia hadde utarbeidet den.

For mange katolikker ble utgivelsen av Jerusalembibelen en åpenbaring, av den enkle grunn at der med den — for første gang på folkeutgave-basis — forelå en Bibel i 43 hefter hvor hver bok like- som fikk tilbake sin identitet og egenart. Hver bok hadde sin originale oversettelse, en grundig innledning og et stort antall fotnoter til veiledning for leseren. Aldri før hadde den jevne bibelleser fått så gode chanser til å kunne trenge inn i hver boks eget budskap, i dens form og så å si i dens atmosfære.

I 1956 utgav Editions du Cerf samtlige hefter i et bind, kalt «arbeidsutgaven». Innledningene i denne utgave ble,

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 2. juni: 1. pinsedag.

MANDAG: 2. pinsedag.

ONSDAG, FREDAG og LØRDAG:
Imbredager i uken etter pinse.

SØNDAG 9. juni: Den hellige tre-
enighetsfest.

MANDAG: Margrete.

TIRSDAG: Apostelen Barnabas.

ONSDAG: Johannes av S. Facundo.

TORS DAG: Anton av Padovia, kirke-
lærer.

FREDAG: Basilius den store, biskop
og kirkelærer.

LØRDAG: Martyrene Vitus, Modestus
og Crescentia.

En eldre katolsk mann trenger
straks en hybel i Oslo hos en
katolsk familie.

Har møbler selv.

Soknepresten i St. Olav an-
viser.

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO

Onsdag 5. juni: Messe i St. Olavs kirke
kl. 19.

Deretter selskapelig samvær i for-
eningslokalet og fremvisning av en
liten film.

Alle interesserte damer er velkomne.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO

Enerhauggt. 4 - Tlf. 67 23 83
Kontortid 11—13.
Alle dager unntatt lørdag.

LEGMANNSRÅDET

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME
Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i
Akersvn. 5, 1. etg. Tlf. 20 72 26

Menighetspleien

har midlertidig sitt kontor på St. Josephs
Institutt hver onsdag fra kl. 11—12.

Oslo Katolske Bibliotek

Akersvn. 5, Oslo - Tlf. 20 72 26

Åpent hver dag unntatt lørdag kl. 11-13.

Mandag—Onsdag—Fredag også fra kl.
17—19.

KATOLSK INFORMASJON

Studiebrev.

Skriv etter prosjekt.

P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.

for Det gamle Testaments vedkommende omredigert av Pater de Vaux O.P., og for Det nye Testaments vedkommende av Pater Benoit O.P. og Pater Boismard

O.P. (Johannes skrifter) — alle tre professorer ved Bibelskolen i Jerusalem. Denne nye utgave fikk en enorm suksess og ble solgt i ca. 700 000 eksemplarer.

For nylig kom den forøvrig også ut i engelsk oversettelse.

Det er innledningene og fotnotene i denne arbeidsutgave som nu er oversatt til dansk. Disse to verdifulle bind er altså beregnet til å brukes sammen med den vanlige dansk/svensk/norske bibel. Gjennom et utmerket samarbeide mellom utgiverens stab (Ansgarstiftelsen København, Haase & Søns forlag, Cand. Theol. Jørgen Rich, Pater Gregoire, typograf og designer Erik Ellegaard Frederiksen) og det danske Bibelselskap er dette verk blitt trykt i samme format og med samme bokstavyper som i Bibelselskapets egen utgave.

Enhver bibelleser har vel gjort den dobbelte erfaring at Bibelen er en uuttømmelig kilde til religiøs inspirasjon og åndelig kraft og samtidig at den er en meget vanskelig bok. Og man er ikke så lite betenkt når man ser velmenende sjeler putte Bibelen i hender på mennesker som

Hold
St. Olav –
selv om
De ikke
er enig.

**Det er hygge i en
pakke Tiedemanns Gul**
–fordi den smaker så godt!

TIEDEMANNS GUL
LETT
MIXTURE
2
FINT SNITT
TIEDEMANNS TOBAKSFABRIK
PRIVILEGERET 1778

G 8 - 2402 - 64

TRONDHEIM

INGV. ALSTAD
Fisk - Sild
Ilevollen 32 - Tlf. 20 291
Trondheim

FREDRIKSTAD

FREDRIKSTAD

KJENTE FREDRIKSTAD- FIRMAER	<h2 style="margin: 0;">Norske Fina ^{A/S}</h2> <p style="margin: 0;">Bensin - Petroleum - Fyringsoljer - Smøreljer</p> <p style="margin: 0;">FREDRIKSTAD TLF. 5 820 TØNSBERG > 12 371</p>	<h3 style="margin: 0;">C. HANSENS</h3> <p style="margin: 0;">Trykkeri og Bokbinderi</p> <p style="margin: 0;">Tlf. 13 056 FREDRIKSTAD</p>
<h3 style="margin: 0;">KÅRE KRISTIANSEN</h3> <p style="margin: 0;">Fiskeforretning</p> <p style="margin: 0;">Telefon 13 190</p>	Byens spesialforretning <h2 style="margin: 0;">Olson</h2> <p style="margin: 0;">TAPET OG GULVBELEGG</p> <p style="margin: 0;">Agentgf. 2 - Tlf. 17 080</p>	<h3 style="margin: 0;">Andr. Panne ^{AS}</h3> <p style="margin: 0;">Kontormaskiner - Kontorutstyr</p> <p style="margin: 0;">Storgt. 4 - Fredrikstad Tlf. 12 945</p>
	<h3 style="margin: 0;">EDVARDSEN & NORHEIM A/S</h3> <p style="margin: 0;">Autorisert Installatør Radio og Elektrisk utstyr</p> <p style="margin: 0;">Tlf. 11 220 - Fredrikstad</p>	<h3 style="margin: 0;">ØSTFOLDMEIERIET</h3> <p style="margin: 0;">Avd. Fredrikstad</p>
<h2 style="margin: 0;">O. Henriksens Sønner</h2> <p style="margin: 0;">Aut. Rørleggere og Rørhandel</p> <p style="margin: 0;">Etabl. 1904 FREDRIKSTAD Sentralbord 15 840</p>		

ikke har den minste chance til å klare seg i oppdagelsesreisen i den. De fleste gir da også opp. Verre er det når folk bare søker å finne steder som kan bekræfte deres personlige synspunkter, eller når de lar seg skremme av ord og vendinger som de ikke har mulighet for å plasere i deres riktige perspektiv. Man kan iallfall trygt si at for svært mange kristne mennesker er Bibelen som et over-dådig spiskammer som de ikke har nøkkel til. Det er sannelig i mer enn en forstand man kan si at Bibelen skal leses «i Kirken» det vil si i levende kontinuitet med de som forfattet disse skrifter og med det religiøse miljø som var deres «verden».

Innledningene og fotnotene i denne Bibelkommentar kan være av uvurderlig hjelp såvel for den enkelte leser som for grupper som møtes til bibelstudium. Innledningene bidrar vesentlig til å plasere Bibelens forskjellige bøker i deres opprinnelige sammenheng og i åpenbaringsgradvis utvikling. Fotnotene hjelper ikke bare til å forstå de såkalte «vanskelige» steder men til å få tak i det som har vært forfatterens intensjoner. Det mest originale — og sikkert også det mest nyttige

— ved dette noteapparat er den store vekt som er blitt lagt på de «sammenfattende noter» hvor det forklares et ord eller uttrykk som ofte forekommer i Bibelen, eller hvor det gis en mere inngående forklaring på hva der ligger i et begrep eller et tema som inntar en vesentlig plass i Åpenbaringsens historie, og hvordan dette tema eller dette begrep er oppstått og har utviklet seg, for eksempel uttrykket «den lille rest» (noten til Esaias bok 4, 3) eller Menneskesønnen (noten til Daniels bok 7, 13 og Matteus 8, 20). Studiet av disse nøkkelbegrep kan ofte være den beste innfallsport til forståelse av Bibelens budskap og av de store sammenhenger i den. I så henseende setter man pris på at annet bind avsluttes med en alfabetisk fortegnelse over de viktigste noter.

En slik bok trenger ingen anmelders anbefaling. Den taler nok av seg selv. Dens utgivelse er en begivenhet som både katolikker og protestanter bør hilse med glede. Den har en klar økumenisk bakgrunn, la den også fremme hos kristne av alle konfesjoner en både inderligere og mer opplyst kontakt med Guds ord.

Thomas Patfoort.

NORDEN

Köpenhamn (KIT) — Den katolske kyrkan i Danmark är sedan 1966 företrädd i Danska ekumeniska nämnden med två observatörer. I nämnden, som bildades 1954, är den danska folkkyrkan, Frälsningsarmén, metodistkyrkan, Apostoliska kyrkan, Missionsförbundet samt reformerta, anglikanska och ortodoxa kyrkorna medlemmar. Den katolska kyrkan är också företrädd i nämndens ekumeniska arbetsutskott och ekumeniska studiekommision. — Enligt Katolsk Ugeblad 18/1968, som ägnas helt åt det kommande världskyrkomötet i Uppsala, har närmandet mellan kyrkorna i Danmark under de senaste åren skett i tre etapper: teologiska samtal, gemensamma kyrkovandringar och slutligen samarbete mellan Caritas och folkkyrkans Nödhjälj, mellan ordenssystrarna och systrarna vid Lukasstiftelsen och Diakonisstiftelsen, gemensamma weekends och läger samt ekumeniskt studiearbete. — Danmarks Unga katoliker är medlemsorganisation i Danmarks ekumeniska ungdomsråd.

Som en jämförelse kan nämnas, att den katolska kyrkan i Finland sedan 15 febr. i år äger fullt medlemskap i Finska ekumeniska rådet. I Sverige är den katolska kyrkan sedan 1967 representerad genom en kontaktman i Ekumeniska nämnden (bildad 1932). I Norge finns ingen motsvarande ekumenisk organisation.

KRISTIANSAND S.		ARENDAL	
 <p>ALT I SKILT Elektro-teknikk Industri — Militær Skip — Sykehus Reklame — Varesmesse</p> <p>Gravør Trygve Køhn Kristiansand S.</p>	<p>ADEL ELLEFSEN Aut. Installasjonsforretning Tlf. 21 756 - Arendal - Tlf. 22 460</p>	<p>J. E. PEDERSEN & CO. A/S Arendal Kjøttforretning Tlf. 2360</p>	
	<p>BYGGMESTER HANS NILSEN Neset 362 Arendal Tlf. 22 647</p>	<p>SHELL — ARENDAL TELEFONER: Kontor 22 013 Anlegget 21 848</p>	
DRAMMEN			
<p>Kjente Drammens- firmaer</p>	<p><i>American Foto</i> SPESIALFORRETNING I FOTO OG RAMMER Engene 4 - Tlf. 83 11 45 Filial: Tollbodgt. 16 - Tlf. 83 65 65</p>	<p><i>Drammens malerforretning</i> Tlf. 83 39 16 - 83 33 32 Inneh. Asbjørn Gundersen</p>	
	<p>GUSTAV THIELEMANN Pølse- og hermetikkfabrikk Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN</p>	<p>H. KOLDERUP N. Storgt. 12 - Bragernes Tlf. 83 13 62 - 83 36 48 Gå til fagmannen når det gjelder møbler</p>	
 <p>TYRILYS ^{1/8} TYRI FABRIKKER Drammen Har også landets eneste bivokspresseri</p>	<p>GUSTAV BØHM & SØN A/S Bakeri og Konditori Drammen</p>		

ÅRETS DOBLOUGPRIS TIL ROLF JACOBSEN

En forsinket, men like hjertelig gratulasjon til Rolf Jacobsen som nylig har fått årets Doblougpris av Svenska Akademien. Han debuterte i 1933 med diktsamlingen «Jord og jern» og ble lenge regnet som den eneste modernist i norsk lyrikk. Med sine dikt preget av moderne billedspråk, storby og moderne sivilisasjon førte han inn en ny tone i norsk diktning. Med bøkene etter krigen, «Hemmelig liv», «Sommeren i gresset»,

«Brev til lyset» og «Stillheten etterpå» tar han ikke bare for alvor plass blant dagens fineste diktere her til lands, han bringer for annen gang i sitt forfatter-

skap inn toner og tanker i norsk diktning som vi har vært fattige på.

For annen gang bryter han isolasjonen.
A. R.

OSLO

E. M. JACOBSEN

Bakeri & Conditori

Akersgt. 67

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Byggevarer - Beslag - Ovner

Verktøy - Filser - Linoeum

Tapeter - Farvehandlervarer

Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. A/S

Haakon VII's gt. 1, Oslo

Sentraltbord 41 77 30

NORENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

OSLO

Joh. Weydahl 1/2

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE

og

HERMETIKK

en gros

E. Sunde & Co. Rørleggerbedrift A/s

VARME- SANITÆR OG SPRINKLERANLEGG

C. Tennant Sons & Co. A.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

SØREN HANSEN

Kolonialforretning

Langes gt. 6 - Oslo

Telefon 20 37 24

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernb. Getzgate 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

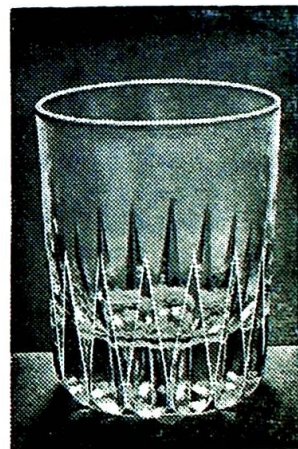
TASEN BOK OG PAPIR A/S

ERLING THORNE

Kaj Munks vei 41, Oslo 8

Tlf. 23 02 40

Et godt tilbud!

«On The Rocks» glasset

„Portofino“

Laget av tindrende klart glass.

Lekker i utførelsen og stø i formen.

Et alle tiders all-round glass.

Pris pr. stk. kr. 3.50.

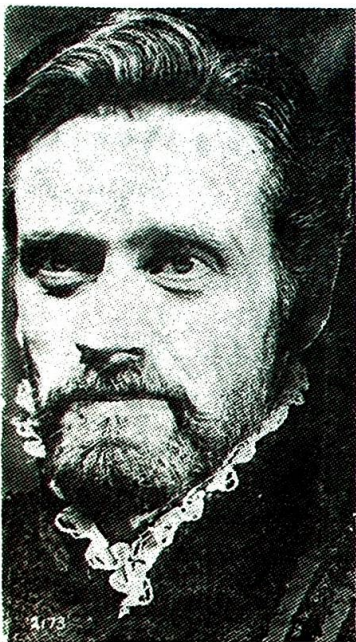
Vi sender over hele landet mot postoppkrav.

Galligani

Stortingeggt. - N. Slottsgt.
Vikaterrassene.

El Greco

Mel Ferrer som El Greco

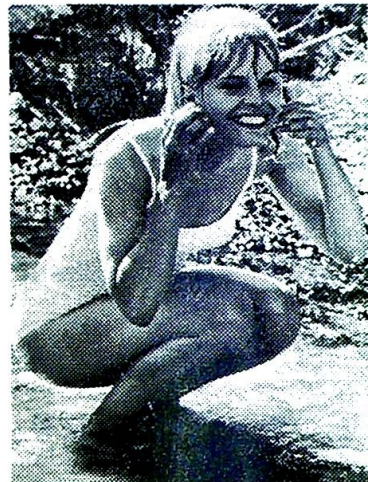
Amerikansk film har i det siste begynt å beskjeftige seg med berømte maleres liv, og det med vekslende hell. Det er nok å minne om Michelangelo-filmen med Charlton Heston i hovedrollen. — *Mel Ferrer* har valgt Domenico Theotokopoulos' («El Grecos») liv som emne for sin film der han selv spiller rollen som den greskfødte maleren i Toledo i det 16. århundredes Spania. Hovedinteressen samler seg om kjærlighetshistorien mellom El Greco og adelsdamen Doña Jerónima de las Cuevas, men det er gjort forsøk på å gi et bilde av hans liv som skapende kunstner, hans kamp for å vinne anerkjennelse ved Filip 2's hoff og de vanskeligheter som den spanske inkvisisjon kunne by på for en nyskapende kunstner i en intolerant tidsalder. — *Mel Ferrer* som El Greco overbeviser ikke særlig i sin tolkning av en sammensatt kunstnernatur med dragningsmot mystikken, men han gjør det uten altfor store pretensjoner og unngår i det minste å bli vulgær. Dette gjelder i grunnen for filmen som helhet: Ingen stor film, en film som omhandler et rikt emne på en måte som mange vil finne forflattende, men dog enkelt og upretensjøs og i grunnen ganske sympatisk. — Et par av birollene er ganske godt besatt.

OBS: Bestilling på abonnement, annonser, og henvendelser vedrørende adresseforandring, kontigent o.l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.

Casino Royale

«007 is back again!» — Nei, dessverre, han er nok ikke det. Dette er ikke den sprelske agenten slik som vi kjente ham i Sean O'Connery's skikkelse; — filmen er ment som en parodi på den berømte helten. Opplegget er grandios: et dusin verdenskjente filmskuespillere med David Niven, Peter Sellers, Orson Wells og Ursula Andress i spissen, ja, selv Jean-Paul Belmondo får vi et glimt av, — et kjempemessig teknisk apparat og en overveldende utnyttelse av fargekomposisjoner; — men i sannhetens navn, det er å skyte spurver med kanoner. — Filmen begynner riktig lovende med David Niven som en pensjonert og Debussy-spillende *Sir James Bond*, og fortsetter med et grotesk fornøydlig opphold i de skotske Highland, men så er det jamt slutt både med fornøyelsen og spenningen. Filmen har en svært tynn tråd, parodien blir anmassende og støyende inntil den vender seg mot filmen selv og blir til en slags ufrivillig parodi på parodien. — Bond-fans vil i alle fall bli skuffet, og de andre sannsynligvis kjede seg.

maistangen, nakne rumper i skjærgården — blir her til nærmest meningsløse klisjéer, personskildringen er flat der hvor den er ment å skulle være var, og konflikstoffet mister svært meget av interessen etter hvert som man snegler seg hen mot slutten av to hele og lange timer.

Marie Göranson i «BRENT BARN»

Brent barn

er en filmatisering av en roman av Sven Dagerman. Filmen, som boken, tar opp temaet om en ung gutts sterke morsbinding og de konflikter som morens død forårsaker i hans sinn og i hans forhold til sin forlovede og til sin far. Temaet har gitt stoff til mer enn én film siden salig Freuds dager, men derfor behøver ikke en ny film om emnet bli uinteressant. Men denne er i hvert fall temmelig mislykket. Enkelte trekk som med rette eller urette er blitt betraktet som svenskfilms varemerke — dans rundt

Fryktens øy

Britisk skrekfilm av Terence Fischer. En vitenskapsmann utvikler en slags skrekkinnjagende, benetende kjempeamøber under sine forsøk på å finne et middel mot kreft. Filmen viser kampen mellom to fremtredende leger som kommer befolkningen på øya til hjelp, og disse uhyrene. — Riktig en gyser, ganske bra laget og underholdende for folk med ikke altfor svake nerver.

PBH

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., Bitten Sand, Helge Erik Solberg, Gunnar Magnus og Jan Cato Mollestad.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 25 pr. år, kr. 12.50 pr. ½ år. Utlandet kr. 30.

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.